ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE GEOGRAFIE

GEOGRAFIA ROMÂNIEI

Comitetul de coordonare:

dr. LUCIAN BADEA, dr. OCTAVIA BOGDAN, dr. DRAGOŞ BUGĂ, dr. VASILE CUCU, dr. IOAN DONISĂ, dr. docent PETRE GÂŞTESCU, acad. VIRGIL IANOVICI, dr. ION IORDAN, dr. GHEORGHE NICULESCU, dr. DIMITRIE OANCEA, dr. docent GRIGORE POSEA, dr. ALEXANDRU SAVU, VASILE SENCU, dr. VALERIA VELCEA.

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
R–79717 Bucureşti, Calea Victoriei 125

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE GEOGRAFIE

GEOGRAFIA ROMÂNIEI

UNIVERSITATEA "VALAHIA"
TÂRGOVIŞTE - ROMÂNIA
BIBLIOTECA MULTIMEDIA
Nr. inv. X 27819

IV

REGIUNILE PERICARPATICE:
DEALURILE ŞI CÎMPIA BANATULUI ŞI CRIŞANEI, PODIŞUL MEHEDINŢI, SUBCARPAŢII, PIEMONTUL GETIC, PODIŞUL MOLDOVEI

Comitetul de redacţie al volumului:

dr. LUCIAN BADEA, dr. DRAGOŞ BUGĂ (coordonatori); dr. VASILE BĂCĂUANU, dr. IGNATIE BERINDEI, ADRIAN CIOACĂ, dr. GEORGE ERDELI, dr. GHEORGHE NEAMU, dr. MARIA SANDU, dr. SORINA VLAD, dr. ION ZĂVOIANU (membri).

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
1992

GEOGRAPHY OF ROMANIA, vol. IV, The PERICARPATHIAN REGIONS:
The hills and the plain of Banat and Crişana, The Mehedinţi plateau,
The Subcarpathians, The Getic piedmont, The Moldavian plateau.

GÉOGRAPHIE DE LA ROUMANIE, vol. IV, LES RÉGIONS PÉRICARPATIQUES:
Les collines et la plaine du Banat et de Crişana, Le plateau de Mehedinţi,
Les Subcarpates, Le piémont Gétique, Le plateau de Moldavie.

ГЕОГРАФИЯ РУМЫНИИ, том IV, ПЕРИКАРПАТСКИЕ РАЙОНЫ:
Холмистые и равнинные районы Баната и Кришаны, Мехединтское плато,
Подкарпаты, Гетский пьемонт, Молдавское плато.

Redactarea cartografică: dr. GHEORGHE NICULESCU

Ilustraţia cartografică a fost executată în Institutul de Geografie de:
SIMONA CANTACUZINO, EUGENIA CORLĂŢEANU, RODICA DAN,
CORNELIA MANEA, VIORICA TICULESCU, EUGEN VIŞU — cartografi principali
STAN PAŞOL — xerografist.

ISBN 973-27-0181-1
ISBN 973-27-0180-3

Redactor: dr. FLORINA GRECU
Tehnoredactor: ELENA MATEESCU
Coperta de : EUGEN STOIAN

Bun de tipar 11. XI. 1992. Format 8/54×84. Coli de tipar 72,50, 1 pliant h. lucrării.

C.Z. pentru biblioteci mari: { *91(498) (021)=59* / *551.4(498)(021)=59*

C.Z. pentru biblioteci mici: 91(498)

c. 674 S. C. „Universul" S. A.
Str. Brezoianu nr. 23—25
Bucureşti

CUPRINS

PREFAŢĂ . . . . . .

1 **CARPAŢII ŞI REGIUNILE PERICARPATICE**
(Lucian Badea) 13

2 **DEALURILE ŞI CÎMPIA BANATULUI ŞI CRIŞANEI**
(coordonatori: *Lucian Badea, Ignatie Berindei*) 17

2.1. **Unitatea şi varietatea geografică a regiunilor pericarpatice vestice** *(Ignatie Berindei, Valer Belozerov, Grigor Pop, Petru Tudoran)* 17
2.2. **Dealurile Banatului şi Crişanei** 21
2.2.1. Caracterele generale *(Ignatie Berindei, Grigor Pop, Valer Belozerov, Petru Tudoran)* 21
2.2.2. Dealurile Silvano-Someşene 25
2.2.2.1. Caracterele generale *(Ion Mac)* 25
2.2.2.2. Dealurile Chioarului şi Depresiunea Baia Mare *(Gheorghe Iacob)* 27
2.2.2.3. Dealurile şi depresiunile Silvaniei *(Ion Mac, Petre Dan Idu)* 39
2.2.3. Dealurile Crişanei 49
2.2.3.1. Caracterele generale *(Ignatie Berindei, Grigor Pop, Valer Belozerov)* 49
2.2.3.2. Dealurile Plopişului *(Ignatie Berindei, Grigor Pop)* 52
2.2.3.3. Culoarul Oradea — Borod *(Ignatie Berindei, Grigor Pop, Petre Dan Idu)* 53
2.2.3.4. Dealurile Pădurii Craiului *(Ignatie Berinderi, Grigor Pop)* 56
2.2.3.5. Culoarul Crişului Negru (Ţara Beiuşului) *(Ignatie Berindei, Grigor Pop)* 58
2.2.3.6. Dealurile şi depresiunile Crişului Alb *(Melinda Cândea)* 63
2.2.4. Dealurile Banatului (trăsăturile fizico-geografice, *Vasile Sencul*; populaţia, aşezările, activităţile economice, *Floarea Bordânc)* 71
2.2.4.1. Caracterele generale 71
2.2.4.2. Dealurile Lipovei 78
2.2.4.3. Dealurile Lăpugiului şi Lugojului 81
2.2.4.4. Dealurile Pogănişului 84
2.2.4.5. Dealurile Dogneceei 6
2.2.4.6. Dealurile Oraviţei 87
2.3. **Cîmpia Banatului şi Crişanei** 90
2.3.1. Caracterele generale *(Ignatie Berindei, Grigor Pop, Valer Belozerov, Gheorghe Măhăra, Petru Tudoran)* 90
2.3.2. Cîmpia Someşului 99

2.3.2.1. Caracterele generale (*Gheorghe Iacob, Alexandru Savu*) 99
2.3.2.2. Cîmpia Înaltă a Someşului (*Gheorghe Iacob*) 105
2.3.2.3. Cîmpia Joasă a Someşului (*Gheorghe Iacob*) 107
2.3.2.4. Cîmpia Careilor (Carei — Valea lui Mihai) (*Gheorghe Iacob*) 112
2.3.2.5. Cîmpia Ierului (*Gheorghe Iacob*) 116
2.3.3. Cîmpia Crişurilor (*Ignatie Berindei, Grigor Pop, Gheorghe Măhăra*) 117
2.3.3.1. Caracterele generale 117
2.3.3.2. Diviziunile regionale 127
2.3.4. Cîmpia Banatului (trăsăturile fizico-geografice, *Vasile Sencu*; populaţia, aşezările, activităţile economice, *Ioan Ianoş*) 133
2.3.4.1. Caracterele generale 133
2.3.4.2. Cîmpia Mureşului 137
2.3.4.3. Cîmpia Vingăi 146
2.3.4.4. Cîmpia Timişului 147
2.3.4.5. Cîmpia Lugojului 154
2.3.4.6. Cîmpia Bîrzavei 157

3 **PODIŞUL MEHEDINŢI**
(coordonator: *Lucian Badea*) 159

3.1. Constituţia geologică şi caracterele reliefului (*Nicolae Muică*) 159
3.2. Relieful carstic (*Nicolae Muică*) 165
3.3. Clima şi apele (*Nicolae Muică, Ana Popova-Cucu*) 166
3.4. Solurile, învelişul vegetal şi fauna (*Nicolae Muică, Ana Popova-Cucu*) . . 167
3.5. Rezervaţiile naturale (*Ana Popova-Cucu*) 171
3.6. Populaţia şi aşezările (*George Erdeli*) 172
3.7. Activităţile economice 176

4 **SUBCARPAŢII**
(coordonatori: *Lucian Badea, Dragoş Bugă, Ion Zăvoianu*) 179

4.1. **Caracterele generale** 179
4.1.1. Poziţia şi limitele (*Alexandru Roşu*) 179
4.1.2. Alcătuirea geologică, geneza şi evoluţia reliefului (*Alexandru Roşu*) 181
4.1.3. Aspectele orografice şi diviziunile regionale (*Lucian Badea, Alexandru Roşu*) . 185
4.1.4. Clima (*Gheorghe Neamu*) 190
4.1.5. Reţeaua hidrografică (*Ion Zăvoianu*) 193
4.1.6. Vegetaţia (*Cristina Muică*) 199
4.1.7. Fauna (*Constantin Drugescu*) 203
4.1.8. Solurile (*Nicolae Muică*) 206
4.1.9. Populaţia şi aşezările (*Dragoş Bugă, Constanţa Rusenescu*) 209
4.1.10. Agricultura (*Ioana Ştefănescu*) 217
4.1.11. Industria (*Petre Deică*) 222
4.1.12. Căile de comunicaţie (*Alexandra Glenovici*) 227
4.1.13. Potenţialul turistic (*Dragoş Bugă*) 229
4.2. **Unităţile regionale** 231
4.2.1. Subcarpaţii Getici 231
4.2.1.1. Caracterele generale (*Lucian Badea*) 231
4.2.1.2. Subcarpaţii Gorjului (*Niculina Baranovsky, Dragoş Bugă*) 234
4.2.1.3. Subcarpaţii Vîlcii (*Lucian Badea, Mihaela Dinu, Constanţa Rusenescu*) 250
4.2.1.4. Muscelele Argeşului (*Maria Sandu, Petre Deică*) 265
4.2.2. Subcarpaţii de la Curbură 274
4.2.2.1. Caracterele generale (*Lucian Badea*) 274
4.2.2.2. Subcarpaţii Prahovei (*Dragoş Bugă, Niculina Baranovsky, Nicolae Muică*) . . 276

4.2.2.3. Subcarpaţii Buzăului (*Dan Bălteanu, Ioana Ştefănescu*) 292
4.2.2.4. Subcarpaţii Vrancei (*Adrian Cioacă, Ioana Ştefănescu*) 302
4.2.3. Subcarpaţii Moldovei 316
4.2.3.1. Caracterele generale (*Ioan Donisă, Alexandru Ungureanu*) 316
4.2.3.2. Subcarpaţii Trotuşului (*Ioan Donisă, Constantin Brânduş*) 324
4.2.3.3. Subcarpaţii Neamţului (*Ioan Donisă, Alexandru Ungureanu*) 332

5 **PIEMONTUL GETIC**
(coordonator: *Dragoş Bugă*) 345

5.1. **Relieful. Geneza şi trăsăturile generale** (*Lucian Badea*) 345
5.2. **Clima** (*Gheorghe Neamu*) 351
5.3. **Reţeaua hidrografică** (*Ion Zăvoianu*) 356
5.4. **Vegetaţia şi fauna** (*Cristina Muică, Constantin Drugescu*) 361
5.5. **Solurile** (*Nicolae Muică*) 365
5.6. **Populaţia şi aşezările** (Consideraţii de geografie istorică, populaţie, *Melinda Cândea*; aşezările rurale, *Dragoş Bugă, Valeria Alexandrescu*; aşezările urbane, *Dragoş Bugă*). 367
5.7. **Industria** (*Ion Velcea*) 377
5.8. **Agricultura** (*Sorina Vlad*) 379
5.9. **Căile de comunicaţie** (*Dragoş Bugă*) 381
5.10. **Potenţialul turistic** (*Dragoş Bugă*) 383
5.11. **Unităţile regionale** 384
5.11.1. Piemontul Motrului (*George Erdeli*) 384
5.11.2. Piemontul Bălăciţei (*Dragoş Bugă*) 392
5.11.3. Gruiurile Jiului (*Dragoş Bugă*) 396
5.11.4. Culoarul Jiului (*Dragoş Bugă*) 397
5.11.5. Piemontul Olteţului (*Vasilina Urucu*) 400
5.11.6. Culoarul Oltului (*Vasilina Urucu*) 405
5.11.7. Piemontul Cotmenei (*Ion Velcea*) 409
5.11.8. Gruiurile Argeşului (*Ion Iordan*) 414
5.11.9. Piemontul Cîndeşti (*Ion Iordan*) 416

6 **PODIŞUL MOLDOVEI**
(coordonatori: *Lucian Badea, Vasile Băcăuanu*) 421

6.1. **Caracterele geografice generale** 421
6.1.1. Poziţia şi limitele (*Vasile Băcăuanu*) 421
6.1.2. Alcătuirea geologică şi etapele formării unităţii (*Liviu Ionesi*) 426
6.1.3. Relieful (*Vasile Băcăuanu*) 428
6.1.4. Clima (*Elena Erhan*) 432
6.1.5. Reţeaua hidrografică (*Maria Pantazică*) 435
6.1.6. Vegetaţia şi fauna (*Nicolae Barbu*) 439
6.1.7. Solurile (*Nicolae Barbu*) 441
6.1.8. Populaţia (*Veronica Giosu*) 443
6.1.9. Aşezările (*Alexandru Ungureanu, Dumitru Chiriac*) 448
6.1.10. Agricultura (*Mihai Apăvăloaie*) 451
6.1.11. Industria (*Alexandru Ungureanu*) 455
6.1.12. Căile de comunicaţie şi transporturile (*Vasile Nimigeanu*) 457
6.1.13. Calitatea mediului. Măsuri de protecţie (*Irina Ungureanu*) 459
6.2. **Unităţile regionale** 459
6.2.1. Podişul Sucevei (*Eugen Gheorghiu, Nicolae Lupu-Bradiloveanu*) 459
6.2.1.1. Caracterele fizico-geografice 459

462
6.2.1.2. Aşezările şi populaţia 464
6.2.1.3. Activităţile economice 467
6.2.1.4. Podişul piemontan dintre rîurile Suceava şi Moldova 474
6.2.1.5. Podişul Dragomirnei 479
6.2.1.6. Podişul Fălticenilor 487
6.2.1.7. Culmea Siretului 490
6.2.2. Cîmpia Moldovei (*Vasile Băcăuanu, Vasile Nimigeanu*) 490
6.2.2.1. Caracterele fizico-geografice 500
6.2.2.2. Populaţia şi aşezările 502
6.2.2.3. Activităţile economice 510
6.2.2.4. Cîmpia Jijiei superioare şi a Bașeului 514
6.2.2.5. Cîmpia Jijiei Inferioare şi a Bahluiului 520
6.2.3. Podişul Bîrladului (*Ion Stănescu, Pompiliu Poghirc*) 520
6.2.3.1. Caracterele fizico-geografice 524
6.2.3.2. Populaţia şi aşezările 527
6.2.3.3. Activităţile economice 531
6.2.3.4. Podişul Central Moldovenesc 536
6.2.3.5. Colinele Tutovei 540
6.2.3.6. Dealurile Fălciului şi Depresiunea Elanului 542
6.2.3.7. Podişul Covurluiului 545
6.2.3.8. Culoarul Bîrladului 548
6.2.4. Culoarul Siretului (*Dimitrie Oancea, Eugen Gheorghiu, Nicolae Lupu-Brăiloveanu*) 559
BIBLIOGRAFIE 573
CONTENTS 577
СОДЕРЖАНИЕ 577

PREFAŢĂ

Al patrulea volum din Geografia României *este, în acelaşi timp, cel de-al doilea din partea destinată caracterizării regionale a teritoriului României, şi anume a celor şase unităţi pericarpatice legate — chiar nemijlocit — de lanţul carpatic: Dealurile şi Cîmpia Banatului şi Crişanei, Podişul Mehedinţi, Subcarpaţii, Piemontul Getic şi Podişul Moldovei. Aceste şase mari regiuni pericarpatice, ocupînd peste 34% din suprafaţa ţării, se adaugă Carpaţilor spre a defini clar sistemul geografic carpatic românesc, precizîndu-i dimensiunile şi complexitatea trăsăturilor. Prezentarea lor în această succesiune şi în ansamblul legăturilor cu Carpaţii (nu numai din punctul de vedere al genezei, evoluţiei şi vecinătăţii actuale, ci şi al influenţelor complexe permanent şi reciproc manifestate, pentru anumite trăsături chiar hotărîtoare) se înscrie întru totul ideii aflate la baza structurii şi modului de tratare a părţii regionale din această lucrare: existenţa şi individualitatea sistemului geografic carpatic românesc, unitar structurat în trepte concentrice.*

Ca urmare, volumul al patrulea continuă caracterizarea regională a Carpaţilor (din volumul anterior) şi face legătura cu următorul volum — destinat unităţilor sudice —, cel care încheie tratarea regională a teritoriului României, prima de aceste proporţii din istoria geografiei româneşti. Ca toate celelalte volume, este rodul unei colaborări largi, elaborarea fiind încredinţată cercetătorilor din Institutul de Geografie şi cadrelor didactice de la catedrele de geografie ale universităţilor din Bucureşti, Cluj Napoca şi Iaşi, în funcţie de preocupările anterioare de cercetare a unităţilor regionale.

Volumul începe printr-un capitol de legătură cu cel destinat Carpaţilor şi Depresiunii Transilvaniei, în care accentul se pune pe definirea conţinutului termenului de regiune pericarpatică prin prisma legăturii acesteia cu Carpaţii sau ca efect al funcţiilor lanţului carpatic în ansamblul sistemului geografic pe care l-a generat.

Fiecare din regiunile cuprinse în acest volum are caractere care o deosebesc de celelalte şi o definesc ca individualitate de prim ordin, chiar dacă împreună formează treapta pericarpatică a dealurilor şi podişurilor, ale cărei trăsături generale se înscriu în anumite limite — suficient de clar definite — ale fenomenelor fizice şi umane, ale utilizării spaţiului geografic. Sînt, însă, limite care înglobează o foarte mare varietate de aspecte, mai accentuată decît cea constatată la unităţile cuprinse în celelalte două volume destinate caracterizărilor regionale. Aceasta pentru că se referă, în măsură egală, la diversitatea aspectelor fizico-geografice, umane şi economice, la gradul de modificare a peisajului natural, mult diferit de la o unitate la alta.

Toate cele cinci regiuni reprezintă o parte a teritoriului ţării de străveche şi intensă locuire, mai intens locuită decît alte regiuni, în care se constată cea mai mare densitate a aşezărilor. În cuprinsul lor au avut loc primele şi cele mai importante cristalizări ale organizării statale româneşti. Ca în toate regiunile de contact, aici se întîlneşte cea mai accentuată diversitate a activităţilor umane, mult amplificate în ultimele decenii. Pentru a se scoate în evidenţă specificul regional, ţinînd seama de mărimea şi de complexitatea fiecărei unităţi, tratarea nu are aceeaşi structură la toate unităţile. Caracterizările au urmărit o adaptare la particularităţile fiecărei diviziuni regionale